

URL: // <https://www.pravda.com.ua/columns/2019/08/12/7223353/>

2. Тінювий звіт громадської оцінки реформи державного управління: веб-сайт. URL: // <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Tinovyj-zvit-shadow-report-gromadska-otsinka-reformy-derzhavnogo-upravlinnya.pdf>
-

**Салига Інна Ігорівна, магістрантка,
Данилишин Володимир Іванович, к.е.н, доцент,
доцент кафедри управління та адміністрування**

ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ІМІДЖУ МАЙБУТНЬОГО СОЦІАЛЬНОГО ПРАЦІВНИКА

На нинішній день в Україні складається надзвичайно складна соціально - економічна ситуація, яка призводить до все більшої деморалізації населення. До існуючих проблем, таких як зменшення чисельності населення, збільшення кількості розлучень, а отже і проблемних сімей, сиріт, старіння населення, зубожіння, поширення жебрацтва, неякісне медичне обслуговування, зростання кількості неповноцінних дітей, інвалідів; розповсюдження захворювань на венеричні хвороби, у тому числі на СНІД, що зазвичай трапляється під час суспільних негараздів; зростання захворюваності на наркоманію і токсикоманію і, як наслідок, зростання злочинності тощо, добавилася пандемія коронавірусу, якій не видно кінця, хоча більшість людей вже не сприймають її серйозно, помилково вирішивши, що найстрашніше вже позаду а деякі українці взагалі сумніваються в її наявності. Якось поступово в Україні, та й поза її межами, привикли і до подій на Сході країни, де точиться справжня війна з російськими окупантами та їх найманцями, гинуть і дістають поранення бійці ЗСУ і населення прифронтової зони.

Соціальні проблеми загострюються несприятливою економічною ситуацією в країні: спадають обсяги виробництва, знижується продуктивність праці, знецінюються заощадження населення внаслідок інфляції, різко зменшився притік коштів з-за границі від українських заробітчан, більшість яких повернулася в Україну, знижується рівень реальної заробітної плати і пенсій, незважаючи на їх незначне підвищення; падає рівень зайнятості, зростає безробіття.

Держава не може впоратися з вирішенням всіх соціально - економічних проблем внаслідок постійного дефіциту коштів у бюджеті, високої корупції, хабарництва у всіх без винятку сферах життєдіяльності країни, відсутності справжньої боротьби з цими ганебними явищами, а тільки імітацією цієї боротьби, свавілля в правоохоронних органах тощо.

Внаслідок цього в багатьох українців виникає безнадія на краще, зростає агресивне ставлення до владних структур у всіх їх проявах, все частіше появляється бажання кардинально змінити всю владну структуру так як це було зроблено під час антикомуністичної революції в Румунії у 1989 році. В цих

умовах діяльність соціальних працівників на сьогодні стає в Україні вкрай необхідною і перспективною, їм доводиться займатися різними видами складної і не вельми приємної діяльності, вони мають бути і соціологами, і педагогами, і лікарями, і правознавцями.

Україна нині визнається як соціальна країна, де живуть добрі, щирі, широчердечні люди. Однак, як це не дивно, в цих людей склалося до соціальних працівників неоднозначне, не дуже доброзичливе ставлення (на відміну від багатьох країн світу). В той же час соціальні працівники, зберігаючи спокій і витримку, надають тим людям, які цього потребують, соціально - медичну, юридичну, психолого-педагогічну, матеріальну й іншу допомогу, охорону морального, фізичного і психічного здоров'я, сприяють інвалідам, перестарілим, новоствореним сім'ям в поліпшенні їх житлових умов, облаштуванні, веденні домашнього господарства тощо.

Проблема формування іміджу знайшла своє відображення в багатьох роботах сучасних науковців, зокрема О. Бекетова, Л. Волович, О. Газмана, Н. Гузій, В. Горчакова, О. Калюжного, Г. Сагач, Л. Соколової, В. Черепанової, І. Щуркової та ін. Проте незважаючи на значну увагу вчених до цієї проблеми, все ж питання, пов'язані з формуванням професійного іміджу майбутнього соціального фахівця, особливо у навчально-виховному процесі, потребують подальшого вивчення.

В діяльності соціальних працівників вирішальна роль належить їх професійному іміджу. Імідж знаходиться у низці деяких понять, має дещо спільне з ними, таких як рейтинг, репутація, популярність, престиж, авторитет та ін. Кожна людина створює певний образ – імідж – уявлення про людину, що складається на основі її зовнішнього вигляду, звичок, манери говорити, менталітету, вчинків тощо.

Імідж соціального працівника внаслідок відносної новизни цієї професії в нашій країні ще не встиг сформуватися, проте проблема його цілеспрямованого формування під час підготовки майбутніх фахівців стає важливою і актуальною [1].

Формування іміджу відбувається стихійно, але частіше воно є результатом роботи фахівців. Професійний імідж майбутнього соціального працівника формується під впливом безлічі факторів та складається із багатьох компонентів, що потребує звернення особливої уваги на їх взаємодію.

Уже з першого погляду на людину можна сформувати певне уявлення про неї. Нерідко перше враження відіграє визначальну роль в оцінці особистості оточуючими. Для відтворення в уяві образу людини важлива кожна деталь: щонайменший рух голови й очей, погляд, рукостискання, манера говорити й одягатись тощо. Одним словом, мова йде про особистісний імідж як образ суб'єкта, що виникає безпосередньо під час вербального чи невербального спілкування з людиною. Основними засобами створення такого образу стає стиль поведінки й мовлення, жести, міміка, голос, зовнішній вигляд [5].

У цьому процесі значна роль належить навчанню у вищому навчальному закладі, де здійснюється засвоєння основ професійного іміджу майбутнього соціального працівника, відбувається особисте знайомство із професією [4].

Майбутні фахівці набувають теоретичних знань та практичних умінь, відвідуючи лекції, працюючи на семінарських та практичних заняттях, беручи участь у наукових конференціях та круглих столах, пишучи наукові роботи, проходячи практики в установах, які можуть стати потенційними місцями їх подальшого працевлаштування.

Майбутній соціальний працівник повинен володіти такими професійно - необхідними якостями: комунікативні вміння, об'єктивність, відповідальність, сила волі, спостережливість, стійкість нервової системи (виключення неврозу), здатність ризикувати, ціннісні орієнтації, миролюбний стиль спілкування, вміння уникати конфліктної ситуації. Практичну реалізацію зазначених професійних якостей фахівців соціальної сфери уможливорює високий рівень розвитку управлінських (менеджерських) якостей. Менеджмент в будь-якій галузі, а в соціальній роботі – особливо, – нерозривно зв'язаний з людьми, зайнятими управлінням.

Самоменеджмент заснований на прагненні творчої особистості до саморозвитку. Подібний підхід цінний тим, що розкриває механізм самотворення людини - творця – психолого-педагогічний механізм саморозвитку особистості, що включає всі процеси “самості” у їхньому інтегрованому виді: самопізнання, самовизначення, самоврядування, самовдосконалення, самоконтроль, самотворення, самооздоровлення, а також процес самореалізації себе в одному або декількох соціально зумовлених видах творчої діяльності [2].

Синергетика (теорія самоорганізації) як складова формування професійного іміджу майбутнього соціального працівника – це самоосвіта, самовизначення, що стимулює особистість на власні можливості [3].

Серед багатьох професій однією з найскладніших і вкрай необхідних у нинішні складні для людства часи є професія соціального працівника, до якого ставляться серйозні вимоги. Враховуючи зростаючу роль соціальних працівників в теперішні неспокійні роки, в Україні повинні бути розроблені загальні принципи та стратегії оцінки ефективності роботи як соціальної служби в цілому, так і її окремих підрозділів, окремих співробітників. Слід звернути увагу і на вкрай низький престиж соціальної роботи в суспільстві, недостатній рівень оплати праці соціальних працівників, незважаючи на загрозу безпеці їх життєдіяльності (спілкування з алко- і наркозалежними, хворими на ВІЛ-СНІД, коронавірус, звільненими з місць позбавлення волі та ін.).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Костєва Т.Б. *Роль іміджу в професії соціального працівника* / Т.Б. Костєва. – м. Миколаїв. – 2016.
2. Лукашевич М.П. *Основи самоменеджменту соціальної роботи* / Лукашевич М.П., Маршавін Ю.М., Туленков М.В. – Київ: ІПК ДСЗУ. – 2014.
3. Овчинникова М. В. *Синергетичний підхід як методологічна основа дослідження системи підготовки майбутніх спеціалістів.* – м. Ялта. – 2016.

4. Садовська Е., Ярошенко А. Формування професійної компетентності соціального працівника в умовах вищого навчального закладу / Е. Садовська, А. Ярошенко. – Київ. – 2018.
5. Тимошенко Н. Є. Складові формування професійного іміджу майбутнього соціального працівника / Н. Є. Тимошенко, О. В. Кирилюк. – Київ. – 2017.

**Марцинюк Степан Михайлович, магістрант,
Дмитришин Марта Василівна, к.е.н., доцентка,
доцентка кафедри управління та адміністрування**

МЕХАНІЗМ ПУБЛІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Комунікаційний процес проходить певні етапи, що формують складові публічної комунікації (рис. 1).

Рис. 1. Складові публічної комунікації

**Складено на основі [1, 2, 3]*

Будь-який комунікаційний рух розпочинається від суб'єкта-комуникатора, у публічному управлінні – це орган державної влади чи місцевого самоврядування різних рівнів.

Суб'єкт-комуникатор кодує повідомлення, тобто його готує у відповідності до характеру аудиторії, якій воно призначене.

Коли повідомлення готове та надіслане, відбувається його декодування, тобто його інтерпретація аудиторією. Таке повідомлення проходить перешкоди (технічні, семантичні, психологічні) та доходить до реципієнта, тобто одержувача. Одержувачами повідомлень у публічному управлінні може бути суспільство в цілому, його інститути, групи громадян чи окремі громадяни.

Повідомлення проходять канали поширення (міжособистісні, інституційні, масові) та канали зворотного зв'язку (прохання, звернення громадян, різні форми політичної участі тощо).